

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**A' FELS. CSÀSZÀRNAK ÈS A. KIRÀLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÈBÖL.**

*Indült Bétsböl, Kedden Mártziusnak 29 ik napján
1803 - ik esztendőben.*

B é t s.

A' Madritti Kir. udvarnál sok esztendőökig köve-
tségbéli titoknokságot viselt derék férfiú nemes
Justi úr Császár Ö Felsege rendeléséből a' Flo-
rentziai Kir. udvarhoz fog követ fővel menni. —

Azok a' különös szépségű ménlovak és öszvé-
rek, a' mellyeket Császár Ö Felsege nagy árron Spa-
nyol Országban vétetett, a' múlt szombaton érkez-
tek ide meg.

Nagy Britannia.

Európa egének napnyúgoti és északi kárpitjára
ismét igen sötét, és háboruságot mutató fellegek kez-
denek vonulni, csak egy hajszál közben vetés van
a' Frantziák és Anglusok közt támadandó véres
háború és békekesség közt. London városának mia-

B b

den fzegelete háborúra tárgyazó szomorú hirrel van tele. Erre kiváltképen azon Királyi követség szolgáltatót alkalmatosfágot, melly Martius 9-ik napján az Alsó Parlamentum gyűlésébe küldetett. Ennek a' követségnek ezekből állott rövid foglalattya: „Szükségesnek itilte, úgymond, Ő Kir. Felsége az Alsó Parlamentumnak hirt adni arról, hogy a' Fr. Országi és Hollandiai kikötő helyekben szembe tűnő hadi készülétek tétetődnek. Ahozképeft tanátsosnak tartya ő Királyi Felsége olly intézeteket tétetni, a' mellyek maga Státusi bátorságának fenn tartására, megtráviaatnak, Mivel a' ambár azon készüléteknek a' Coloniákra küldendő expeditióknál egyéb tzeljok ne legyen is: mindazáltal, mivel az Ő Királyi Felsége és a' Fr. Kormányfzék mimisterjei most igen fontos tárgyakról alkudoznak egymással, lehetetlen vólte' dolgot a' Parlamentum előtt eltitkolni. Kétség kívül meg van a Parlamentum az ő Felsége atyai gondoskodásáról 's békefféget ohajtó jó szivüségéről gyözüttve, hanem a' Király is oly bizodalommal van az eránt, hogy olly intézetekhez fog nyúlni, a' millyenek, az ő Felsége koronája ditsösségének fenn tartására, és alatta valói boldogságoknak előmozdítására leg alkalmatosfábbak lesznek s. a. t.

Ezen Királyi követségnek Alsó Parlamentummal való közlésétől fogva egynéhány kurirt küldött a' Londonban lévő Fr. követ General Andreossy Párisba. A' Londoni Kormányfzék is küldött maga részéről a' Párisban lévő Anglus követhoz Lord Whitworthhoz már egynéhányat. — Mártius 10-ik napján, dél után két órakor General Andreossy, és a' Spanyol Orszá-

gi 's Hollandns követek hosszas conferentiát tartot-
tak Lord Harvey és Hammond Status Al-Ti-
toknokokkal.

Minekutánna az Alsó Parlamentumnak 9-ik
Mártiusi gyűlésében a' fellyebb jelentett Kir. kö-
vetség fel olvaftatott volna, minifter Addington így
szóllott: „Reménylem, úgymond, hogy a' Parla-
mentum hívségére 's adakozóságára nem ok nél-
kül támaszkodik Ö Kir. Felsege. Két fő tárgya
van ennek a' Kir. követségnek, 1) A' Frantzia Or-
szági és Hollandiai kikötőhelyekben tett nagy ké-
születek (BCU-C2) / Azokra' Ufontorsialkudozások, mel-
lyeket Ö Kir. Felsege most a' Fr. Kormányfészé-
kel folytat. Mind a' két tárgy igen fontos, és sze-
messen való vigyázatra 's készülettételekre birják
a' Kir. ministereket. A' Frantzia Országi és Hol-
landiai kikötő helyekben tett készületek, ha igaz,
a' Coloniákba való expeditiókat tárgyazzák; meg
lehet, sőt én ezt is hozzátevezem, hogy több okok-
mutatnak arra mint nem: hanem a' Parlamentum,
melly jól tudja azt, hogy a' jelenvaló alkudozá-
soknak kimenetele kétséges, azt is meg fogja en-
gedni, hogy más végre is lehet azon tengeri készü-
leteket fordítani. — Nem fogja a' Parlamentum
töllem azt kívánni, hogy a' jelenvaló alkudozá-
soknak mivoltát ki nyilatkoztassam; kívánom
hogy azon békeességbe határozódjanak azok meg,
mellyet allig kofitolunk vala meg: hogy ha mind-
azáltal ismét fegyverhez nyúlni kéntelenítettünk,
akkor osztán minden környülállásokról, a' mely-
lyek annak szerző okai lelznek, böven tudositani
fogom a' Parlamentumot. Most pedig tsak azt
mondom, hogy minékünk szükség leizen most a'
mi tengeri erönknek öregbitéséről, es a' belső bé-

torságnak fejn tartasáról szorgalmatoskodnunk s. a. t.

Frantzia Respublika.

Az ifjuság nevelésének fő gondviselőjévé polgár Cheniert tette az első Conzul. Azon nevelő inffitutumot, mellyet Pestalozzi a' Bernai Cantonnak Burgdorf nevezetű kis városában fel állított, és az ő nevelésének módját a' Párisi ezen dologhoz értő tudósok is méltónak itilték a' meg vizsgálásra, és sok részben helyesnek talalták azt. — A' most Frantzia Országban vert arany ezüst és réz pénzeknek egyik oldalára az első Conzul ~~mellyképe/ Central-Universität Libary Cluj~~ naparte első Conzul, a' másakra két olajág, a' közepére a' pénznek betse illy körülirással: Frantzia Respublika; a' Frantzia tallér kerületén, melly öt liverben megyen, ezen szok olvasztatnak: Dieu protege la France, az az: Az Isten védelmezi Frantzia Országot.

Párisból Martius 10-ikén. A' Müncheni Vál. Fejedelem, és a' Hesszen-Darmstadt Landgróf azon fekvő jószágait és épületjeiket, a' mellyeket Stráfszburgban és Alzatziának több helységekben birtanak vala ennekelötte, a' leg közelebb végbe ment egyyezés szerént végképen a' Frantzia Respublikának engedték által. — Sokaknak azon Ligerisi osztálybéli lakosok közzül, a' kik hazájokból ki költözött Frantziáknak jószágait vettek és birnak, név nélkül való levelek küldettek, mellyekben halállal fenyegették őket, ha az általok meg határozott helyekre bizonyos summa pénzt nem vinnének. Egy azok közzül, a' kik illy fenyegetödző leveleket vettek, egy pénzes zsats-

köt készített és függesztett az illy meg határozott helyre, mellyet a' levél író néhány nap múlva onnan le akarván metteni, úgy fejbe ütötte a' zsatskó mellé rejtett alkotmány, hogy egy szeribe el fűződült, és az utánna ólálkodó polgár katonáktól el fogattotott.

A' 9-ik Martiusi Monitörben, a' Fényes Portához küldetett Frantzia követnek Brüne Generálnak Konstantzinápolyba való érkezése, és el fogadtatása ekként adatnak elő: „General Brüne a' Frantzia Respublikának Fényes Portához küldött első rangjú követje. Január 11-ik napján érkezett meg Konstantzinápolyba. — Azon flottáska, mellyen ő oda ment, hat nagyobb 's apróbb hajókból állott, és egy linea hajó is vólt köztök. — Illendőképen való el fogadására a' Kapután Basa küldetett eleibe — a' Nagy vezér és a' Diván fők szép ajándékot küldöttek néki — nagy pompás készületek tétettek tiszteletére, és az ő oda lett érkezése mindenütt nagy örömet szerzett a' Török Birodalomban — Párisi követnek Galeb Effendit tette a' Fényes Porta, és a' Frantzia nemzet kereskedése valamint Konstantzinápolyban, úgy az egész Levantában a' Török Kormányzék védelme alatt fog ennekutánna folyni.“

A' Frantzia Respublika új törvénykönyvének ötödik titulusa a' házassági eletről szól, és hét részre van fel osztva. — Az első részben a' házassalandóknak tulajdonságaik, és a' házasságra meg kívántató feltételek vannak meghatározva; a' másodikban az öszve párosítás; a' harmadikban a' házasságbéli akadályok; a' negyedikben a' házasságból származó köteleffégek; az ötödikben a' házasságok egymás eránt való jussaik

és köteleffégek; a' hatodikban a' házassági elválás; a' hetedikben a' másodszori házasság adatnak elő. — Ezen házasságot tárgyazó projectum szerént a' férfi személy 18-ik, az affzony személy 15-ik esztendeje előtt házassági életre nem léphet, mindazáltal különös esetekben azt is megengedheti a' kormányszék. — A' férfiú 24, az affzony személy 21 esztendőskora előtt szüleinek vagy tuteurjainak meg egyyezések nélkül meg nem házasodhatnak, hogyha nem egy forma akarattal vagynak a' szülék, az illy esetben az atyának meg egyyezése elegendő.

A' hatodik titulus a' házassági elválásról szól, és előadja azokat az okokat, a' melyekre nézve a' házas személyeknek egymástól való elválásokat meg lehet engedni. Az ezen meghatározott okokra nézve való elválásnak is köz akaratból kell folyni, de ha a' férfi 25, az affzony 21 esztendőn alól való, akkor a' köz meg egyyezésnek sem adatik hely, hanemha a' házasoknak szülei is meg fognak abban egyyezni. — Az egymástól való elválást a' vagyonoknak elválasztása is követni fogja. — Ezen tárgyról való tanátskozásnak alkalmatosságával, polgár Treilhard így szólott:

Polgár törvénytévők! A' nagyobb gonoszoknak el távoztatása végett szükségünk a' házassági elválást meg engedni. Vajha hasznos intézetjeink által annyira vihetnénk valaha a' dolgot, hogy senkinek se lenne arra szüksége! Ezt nem egyedül a' jó törvények, hanem egyfzersmind a' jó példák által, mellyek az erköltsitulajdonságot megszokták jobbitani, lehet eszközteni — Tartassék betsületben a' házasság, légyenek a' háza-

soknak nevezetek és sorsok méltó tekintetben, tartassanak a' tsabítók, és hivségtelenek gyalazatosoknak, 's ékként nem léfzen a' hazaffági el vá-
lásra semmi szükség. Addig pedig élnünk kell azon eszközzel, mellyet a' mi erköltsünknek jelenvaló állapotja, szerentsétleuségünkre, szükségsé tett.

A' Frantzia revolutió előtt tsak imigy amúgy gondolkoztak a' Frantziák Német Országáról, és tsak éfzaki Országának nevezték azt. A' Német litteraturáról sem vóltak jó itilettel, egyedül ezen okból, mivel kevesen találtattak közöttök, a' kik azt esmérték volna /vóltak képeni a' Német Tudósoknak még tsak a' neveiket sem tudták le írni és ki mondani igazan, nem hogy tudós munkáikat kivántak volna olvasni. Hogy most kedvezőbb értelemben légyenek a' Német Nemzet felől a' Respublikanus Frantziák, L a l a n d e hires Párisi Astronomusnak azon irasából, mellyet ő a' Párisi Zsurnálba nem régeben béiktatott, meg tettzik világossan. „Nagy meg elégedeffel tapasztalom, úgymond a' tudós L a l a n d e, hogy most már a' Frantziák is igyekeznek a' Statistikat tanulni. Maga a' Kormányfzék is segítségére vagon azon tudós Társaságnak, a' melly egy Statisticus Zsurnál irásához kezdett. Három ezten-dővel ennekelötte magam is egy Statisticus könyvek laifromanak ki adásához fogtam, mellyek töbni-re német nyelven vóltak írva; azért is a' ki Statificat akar tanulni, annak a' Német nyelvet érteni szükség. — Igy kell a' több tudományokról is gondolkozni. En igen keveset tudnék az Astronomiából, ha a' Német Orzági hires Astronomusokkal esmeretségem nem lett volna s. a. t.“

Hogy nagyobb betsületben légyenek a' Német

Országi tudósok és jó munkák most Frantzia Országban mint voltak ennekelötte, abból is ki tettzik, hogy most sok Német nyelv tanító mesterek vannak Párisban, hogy sok jó Német munkák fordítatnak Frantzia nyelvre által, és hogy a' Moreau fő vezér armadaijának Német Országban való lételekor, sok derék tisztek tanulták a' Német nyelvet.

Párisból Martzius 13-ik napján. Az itt lévő Anglus követ Lord Whitwort, egynéhány napoktól fogva több és hosszas conferentziákat tartott a' mi külső dolgokra ügyelő miniserünkkel polgár Talleyrandal, mellyeknek azok a' pontok voltak tárgyai, a' mellyek eránt a' Frantzia és Anglus nemzetnek fő kormányzékjei még ekkorig meg nem egyezhettek. — A' Londoni Királyi udvar önként arra ajánlotta önnön magát, hogy Egyiptomban lévő hadi seregeit onnan rövid idő múlva visszahivatja; ellenben a' Máltai szigetet addig, míg annak újalkotmányát a' Pétersburgi Császári udvar formaliter nem garantirozza, keze alól ki nem bocsáthatja. — A' Frantzia Kormányzék pedig cathgorice azt kívánja, hogy az Ammiensi békekességet minden pontyaiban szorossan tartsa meg a' Londoni udvar.

Párisból Mártius 15-ikén. Minden bámulással olvassa itten a' Londonból érkezett utolsó tudósításokat. Generál Duroc Berlinbe, egymás ftabalis tisztt pedig Pétersburgba nagy sietséggel küldettek. Tsak nem minden kikötőhelyeinkbe kurírok mentek. Az engesztelhetetlen Angliával való háboruság el kerülhetetlennek lenni láttatik.

Spanyol Ország.

A' Fels. Királynak 1784-ik esztendőben, Juli-

us első napján költ, és a' múlt 1802-ik esztendőben, Januarius 8-ikán újobban meg erőssített parantsolatja szerént, semmi idegen földről Spanyol Országba vitetendő könyveket, akarmelley nyelven légyenek azok iratva, ott árulni, 's el adni addig nem szabad valameddig abból egy nyomtatvány a' Kasztíliai Tanátshoz, vizgalás végett nem küldetik, 's ettől szabadtságot nem nyernek annak a' könyvnek el adására 's olvasására. Azon idő pontyától fogva igen sok könyv érkezett a' Spanyol Orzági határokra, de nagy részint a' vég harminzadokon hevert. Ezeknek a' könyveknek tulajdonosai közül sokan szabadtságot kértek a' Kasztíliai Tanátstól azoknak bé vitelek végett, kiknek mindazáltal az a' válasz adatott, hogy azon könyveket Madritba kell először a' vizgalás végett küldeni, 's ott adatik, vagy nem adatik nékiök azoknak bé vitelekre engedelem.

A' Toledói Erseket, Kardinál Bourbon t a' herczeg de la Pace testvér atyafiát, tette a' Sz. Pápa a' Spanyol Orzági Szerzetes Rendeknek Apostoli visitatoráya, és azon méltosággal ruházta őtet fel, mellyel néhai tudós Spanyol Kardinál Ximenes birt vala Ferdinand Catholicus Király uralkodása alatt.

Olasz Ország.

A' Bolognai Nationale Institutum (Scientiarum Academia) a' Maylandi Status Tanáts egyik érdeemes tagját és hires orvos Doctort, polgár M o s c a t i t választotta maga Előülőjének. — A' Bolognai fő Oskolában Görög nyelvet és litteraturát tanító hajadon Professornak, T a m b r o n i leány asszonynak, igen sok halgatói találtattak az ott lévő tanuló ifjuság közül, nem teste deliségére, sem

nem ábrázatja szépségére nézve mellyeligen kevés tüzet gerjeszthetne az ifjuság szívében, hanem inkább álmelkodást érdemlő tudományára, és a' tanításban való talentomaira nézve, mellyekkel sok tudós férfiakat felül haladni mondatik.

Genovából Martzius 3-ik napján. El kerülhetetlennek lenni láttatik a' Frantzia Respublika és az Algiriai nyakas Dey közt támadandó háborúság. Ez a' gonosz Barbarus épen úgy akar ezen nemzettel bánni, mint a' több Európai apróbb tengeri hatalmasságokkal, a' mellyek a' közép tengeren való kereskedéseknek tsendességéért minden esztendőben nagy lumma pénzt fizetnek nékie. — Hanem csak akad az emberre, az első Conzul meg fogja ötöt zabolázni tudni, a' minthogy már is úgy hallatik, hogy 14000 főből álló gyalogságot rendelt volna ki a' végre, hogy Tulonba marsirozzanak, 's ott hajókra ülven szállyanak ki Algiriába.

Florentziából Martius 5-ikén. Harmad nappal ennekelötte egy Cadalso nevű Gavallér jött ide Bétsből sok fontos levelekkel, a' mellyeket a' Madritti Királyi udvarnak a' Császári udvarnál lévő követje herczeg Castelfranko küldött az ide való ministeriumnak. Arról is tudósított bennünket, hogy a' Fels. Római Császár és Apostoli Király Hetruriai Király Ő Felségét koronás főnek lenni formaliter meg esmérte, és mind maga a' Császár, mind Császárné Ő Felségék tulajdon kezekkel irt levelekkel meg tisztelték Hetruriai Király Ő Felségét.

Majlandból Martius 7-ikén. A' Frantzia első Conzul, mint az Olasz Respublika első Præsidente meg küldötte a' Vice Præsidentsnek polgár

Melzinek azon aktát, melly a' Helvétziai Respublika számára nem régiben Párisban készült. Ezen aktát mingyárt közlötte a' Majlandi Conzultával a' nevezett Vice-Præses.

Doct. S a c c o, a' vaccinatiónak, az az, a' tehén himlővel való bé oltásnak generalis Directora az Olafz Respublikában, fok próbatételei által megmutatta azt, hogy a' himlővel való bé oltás a' természetes himlőnek el távoztatására a' legalkalmasabb eszköz légyen e' világon.

N é m e t O r f z á g.

A' maga vers irásban való nagy talentomairól egész Európában híres nevezetes Német Homeerus K l o p s t o c k, e' most folyó Martius 14-ik napján, hasznos életének 79-ik eszendejében Hamburgban meg halálozott. Benne Német Ország a' Poéták fejedelmét, a' litteratura leg nagyobb előmozdítóját, baráti pedig olly kedves embereket vesztették el, kinek szelesse ki terjedt talentomit, és jó szivűségét, nemtsak Német Ország, nemtsak Európa, hanem Amérikanak nagyobb része is tsudálta 's betsülte. Egyedül a' biografusok emelhetnek nékie érdemlett emlékeztető oszlopot.

A' Bádeni uralkodó Marchio, a' Német Országi Fejedelmek Nestorja, a' nékie pótolás gyanánt adatott tartományokbéli különböző vallású lakosokra nézve egy nevezetes és kegyelmes rendelést adott ki, 's tétetett közönségeslé, mellynek rövid foglalatja ide megyen ki: Az olly helységekben, a' hol különböző vallásúak a' lakosok, akárki is le telepedhetik, ha egyébaránt jó Status polgárt illető tulajdonságokkal bir. — Ellenben az olly helységekben, a' hol egy forma vallásúak a' lakosok, a' különbözővallásúak tsak azon esetben telepedhet-

nek le, ha azt meg bizonyíthatják, hogy ők az ő letelepedések által rendkívül való hasznot tehetnek a' Statusnak. — De csak a' férfi személyekről kell ezt érteni; kinek kinek akarmelly vallású feleséget lehet venni. — A' Reformáta és Evangélika vallású helységek közt semmi különbség nem fog tétetődni, csak hogy az azokban letelepedni kívánó személyek az azon helységekben lévő Ekklesiához tartsák önnön magokat, akár Evangelikusok akár Reformatusok legyenek. Arra, hogy különböző vallású feleséget vehessen valaki magának, semmi dispensatio nem kívántatik: mindazáltal a' különböző vallású szüléktől származandó gyermekeket az attyok vallásában kell nevelni. — Az anyákra e' pontban semmi tekintet ne légyen. Azomban mind a' két résznek szabadságában fog állani, öfzve parosodások előtt, jövendőbéli magzatjaiknak vallásokra nézve, törvényes alkura lépni, 's a' szerént nevelni maradékjaikat.

Berlinből Martzius 5-ikén. Az a' veszedelmes ragadó nyavalya, melly az Orosz Birodalomban Influenca, Frantzia Országban pedig La Grippe nevezet alatt lön esméretessé, és mind amott, mind itt nagy pusztitást tett az emberekben, már Prussziába is elhatott. A' catharalis hidegleléshez hasonló, de annál sokkal veszedelmesebb, hideg 's rázó borzadáással, hévséggel, fejfájással, sziv szoritással, oldalifájással, 's néhánkor épesár hányással és highással van öfzve kötve 's igen elerőtleníti a' patient. — Az érvágás hánytató 's purgaló eszközök, erős borital, és az indulatoskodás benne ártalmasak; ellenben a' bodza virágból tsinált théa, az árpából, zabból, vagy fekete kenyérből tsinált, és etzettel 's mézzel ele-

gyített fött ital igen hasznosak. A' nyavalya vége fele erőfitő eszközökkel kell a' betegnek élni.

Batava Respublika.

E' folyó Martzius hólnap kezdetében olly változás történt ezen Respublikában, melly egészen új epochát tsinál annak kereskedésében. Másfél száz ezrtendőnél tovább egyedül a' Hollandiai kereskedő társaságnak vólt másokat kirekefztő jussa arra, hogy az ezen Respublikához tartozó napkeleti Coloniákba kereskedhessen, most pedig minden lakosnak szabadtság engedődött az oda való kereskedésre, a' melly fontos tárgyot illetén végzéft hozott, és tétetett a' Hágai kórmányszék Mártius 1 ső napján közönségessé:

„Minden Bátáviai lakosnak szabad lészzen ennekutánna a' Respublika kikötő helyeiből Bátáviába és Indiának napnyugoti részébe kereskedni. Indiának ezen részén a' Sumatrai és Malaccai szigeteknek, és azoknak a' tartományoknak napnyugoti oldala értetődik, a' melly azoknak déli és napnyugoti részén a' Jó Reménység fokáig ki nyúlik. — Hadi eszközökön kívül mindenféle árú portékákat szabad lészzen oda vinni. Indiának azon napnyugoti részéből, mindenféle terméseket, kivévén a' thea füvet, szabad lészzen nemcsak Hollandiai, hanem idegen hajókon is hozzánk hozni, úgy mindazáltal, hogy ezek a' szokott harmintzadot le fizessék. Azon jófzágok közzül, a' mellyek Bátávia városában vásároltatnak, egyedül a' Hollandiai lakosok hozhatnak nádmézet. Azok a' kereskedő hajók, a' mellyek India napnyugoti részéről Respublikánk kikötő helyeibe vissza térnek, sohova másuva nem vihetik, 's másutt el sem adhatyák hozott portékaikat. — Az Indiára me

nendő hajók mindenkor kötelesek lesznek a' mi hadi vagy hajó seregeink között bizonyos számú népet zsóldbba fogadni, 's azokkal Indiába evezni."

H a g á b ó l Martius 5 ik napján. A' mi külső Hatalmasságoknál lévő felsőbb 's alsóbb rangú követneinknek fizetéseket következőképen határozta meg a' Kormányfő. A' Párisban lévő első rangú követnek 60000; a' Londonban lévőnek 35000; a' Madridban lévőnek 28000; a' Petersburgban lévőnek 30000; a' Stockholminak 15000; a' Koppenhagainak 15000; a' Bétsben lévőnek 22000; a' Berlinben lévőnek 21900; az oda való követtség titoknokjának 4000; a' Heffzen-Kaffzelben lévőnek 8000; a' Stuttgardinak 8000; a' Liffzabonában lévőnek 15000; a' Konstantinápolyban lévő első rangú követnek (Ambassadeurnek) azon kívül, d' mit a' Levantai kereskedő Társaság Directoriuma nékie fizet, 14500; a' Hanzetika városoknál lévő második rangú követnek 4380; a' Madritti Conzulkanak 4380; az Algiriai Conzulkanak 10500; a' Tunisi Conzulkanak 5500; a' Tripolisinak 5000; és a' külső dolgokra ügyelő Status Titoknoknak 26000 forintot rendelt fizetésül. — — Az Algiriai Deynek adatni szokott ajándék 40000 forintra megyen esztendőnként. — Egy szóval a' külső dolgokra ügyelő departementumra tett rendes költség 466160, a' rendkívül való pedig 126850 forintra szokott esztendőnként menni.

Orosz Birodalom.

A' Bug és Dniefter folyóvizek közt fekvő tartomány lakosinak, a' kik többire idegen nemzetből valók, a' múlt esztendőbéli terméketlenségre és

a' miatt következett szükségre nézve, minden közönséges adajkat el engedte a' maga alattavalóit minden úton módon boldogítani igyekező I. Sándor Császár. E' mellett nemcsak nem kényszeríti őket az új katonák adására, sőt még azokat is, a' kik a' végre közzülök eddig ki vétettek, vissza bocsátatta hazájokba.

Moskai hires Chémicus Blankennagel azt tétette a' Petersburgi 25-ik Februariusi udvari újság levelek által közönséggé, hogy ő sok hafznos próbákat tett a' Brandenburgiai repával, és hogy a' Tserni kerületben egy Albief nevé helységben már egy nádmézfőző fabrikát is állított fel, mellyben már is 4000 font szép fejer és flnum nádmézet készitetett.

Orosz Generál herczeg Gortschakoff, a' ki Angliában való múlatása alatt hamis váltó leveleket és obligatiókat tsinált, tiztségétől, 's nemesi rangjától meg fosztattatván, Sziberiába küldetett számkivetésbe.

T u d ó s í t á s.

A' pallérozott Mezei Gazdaság Előfizetőihez.

Ezen Munka nyomtattatása sok ideig az újj betük készítése miatt, de leginkább azért hátráltatott, mivel a' papiros készítő malmoknak, a' rendkívül való nagy szárazság miatt elegendő vizek nem lévén, papiroft készíteni nem lehetett. Most, mikor már a' kivánt formára, mellyet magam készittetem 's adtam által a' Lekai papirosmalomba, elég papiros készült (mellynek bálja 20 — 25 forint helyett, hogy fogadásomat beteljesithessem, 50 egész forint) igen rövid időn széjjel fogom küldözni az 1-ső darab könyvet az

Előfizetők számokra, hiradás mellett. A munkával kiki úgy meg fog elégedni, hogy a kevés várakozást örömmel fogja el felejtetni, és engem, a ki a munkával egészlen kéfzen voltam és vagyok, nem fog okozni, sőt az említett fogyatkozásért kétség kívül meg enged. Irtam Iharos-Berényben Martius 18-ikán 1802 esztend.

Kis - Szántói Pethe Ferencz

Director plenip. Oecon.

A' beteges szemű emberekhez szóló
Tudósítás.

Pest. — Mínekutánna én a' múlt esztendőben, a' mellett is, hogy alkalmatos és foglalatosságomhoz igen megkívántató szállásom nem volt, 32 nagyobb részint szegény embereknek szemeiket mentettem meg szerentsésen a' hályog által okoztatott vakságtól: most már olyan alkalmatosságra tettem szert, hogy mostantól fogva az egész nyáron által mindenkor 4 hályogos szemű betegek lehetnek nállam illendő gondviselés alatt. Az olyan betegéknak, a' kik papjaiktól vagy világi előljáróiktól való hiteles bizonyságlevél által meg mutatják szegény sorsokat, mint eddig, úgy ennekutánna is ingyen ajánlom kéfz szolgálatomat. Lakásom van a' régi Posta útzában, a' 22-ik szám alatt, a' Staffenberg házában, a' városi teatrommal által ellenben.

Koritary György, Orvos
Doktor, 's a' Bétsi Cs. K. Univer-
sitásnál hites Szemorvos.

A' 21-ik Kurir utólsó, vagy 336-ik lapján, a' vége felé, Böjtmás havának 12-ik napja helyett 2-ik napját kell érteni.

Vége az első Fertály Esztendőnek.

D. D. S.